

muqeddes kitab
Korintusluqlargha
yézilghan
birinchi xet

KORINTUSLUQLARGHA YÉZILGHAN BIRINCHI XET

Muqeddes Kitab - Yéngi Ehde (Injil)

7-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013

Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

KORINTUSLUQLARGHA YÉZILGHAN BIRINCHI XET

Muqeddeslerge salam

1 ¹ Xudaning iradisi bilan qichqirilib, Mesih Eysaning rosuli bolghan Pawlustin we burader Sosténistin ² Xudaning Korintustiki jamaitining Mesih Eysada pak-muqeddes qilinip, qichqirilghan muqeddeslirige we her yerde ularning we bizning Xudawendimiz Eysa Mesihning ismigha iltija qilghuchilarning hemmisige salam. ³ Silerge Atimiz Xudadin we Xudawende Eysa Mesihning méhir-shepget we amanliq bolsun.

Shükranе

⁴ Xudaning Mesih Eysada silerge ata qilin'ghan méhir-shepgeti üçün silerning jehitinglardin hemishe Xudayimgha shükür éytimen. ⁵ Chünki uning özide hemme ishta, her sözde we her bilishte gheniy boldunglar. ⁶ Mesihning shahaditi könglünglarda undaq mustehkemlendiki, ⁷ Xudawendimiz Eysa Mesihning ashkara bolushigha muntezir bolup, héchbir méhir-shepget hediyeside öksük emessiler. ⁸ U özi Xudawendimiz Eysa Mesihning künide eyibsiz bolmiqinglar üçün, silerni axirghiche mustehkemleydu. ⁹ Silerni öz Oghli Xudawendimiz Eysa Mesihning shériklikige qichqarghan Xuda özi ishenchliktur.

Korintusning jamaitidiki bölünüş

¹⁰ Ey buraderler, Xudawendimiz Eysa Mesihning ismi bilen silerge nesihet bérimenki, hemmenglar bir éghizliq bolup, aranglarda pirqiler chiqarmay, bir pikir we bir rayda kamil birlishtürülünglar. ¹¹ Chünki ,ey buraderlirim, aranglarda xusumet bar bolghini manga Klowining öy xelqidin xewer bérildi. ¹² Shuni éytimenki, aranglarda biri: «Men Pawlusningki ikenmen», yene biri: «Men Apollosning», yene biri: «Men Kifasning» we yene biri: «Men Mesihningki ikenmen» dep éytishar iken. ¹³ Ejeba Mesih teqsim qilindimu? Pawlus siler üçün kréstke tartildimu yaki Pawlusning ismi bilen chömüldürüldünglarmu? ¹⁴ Krispus bilen Gayustin bashqa héchbiringlarni chömüldürmiginim üçün Xudagha shükür éytimen. ¹⁵ Shuning üçün héchkim méni: «Uning ismi

bilen chömlüdüdü» dep éytmaydu. ¹⁶ Mana Istifanasning öy xelqini hem chömlüdürgen idim. Lékin bulardin bashqa birawni chömlüdürginimni bilmeymen. ¹⁷ Chünki Mesih méni ademlerni chömlüdürgili ewetmey, belki Injilni wez éytqili méni ewetti. Shuni qilip, Mesihning kréstining quwwiti bikar bolmisun dep, hékmet sözliri bilen wez éytmaymen.

Xudaning hékmiti we bu dunyaning hékmiti

¹⁸ Chünki krést toghrisidiki söz halak bolghuchilarning aldida jahalettekur. Lékin biz nijat tapquchilar üçün Xudaning qudritidur. ¹⁹ Chünki: «Danalarning hékmitini yoqitip, aqillarning eqlini inawetsiz qilimen» dep pütülgendur.

²⁰ Qéni danalar, qéni katiplar, qéni bu dunyaning bes-munazire qilghuchiliri? Xuda bu dunyaning hékmitini hamaqetlikka aylandurmidimu? ²¹ Chünki Xudaning öz hékmiti bilen békitkini boyiche dunya öz hékmiti bilen Xudani tonumighach, Xuda ishen'güchilerni nadanliq dep qaralghan wez bilen qutquzghili munasip kördi. ²² Chünki yehudiylar alamet telep qilidu we yunaniylar hékmet izdeydu. ²³ Lékin biz bolsaq yehudiylargha tayishtek we taipilerge hamaqetlikte bolup, kréstke tartilghan Mesihni wez éytimiz. ²⁴ Lékin biz wez éytqan Mesih qichqirilganlarning özige, xahi yehudiylar, xahi yunaniylar bolsa, Xudaning qudriti we Xudaning hékmitidur. ²⁵ Chünki Xudadin kelgen jahaletlik nerse ademlerdin danadur we Xudadin kelgen ajiz nerse ademlerdin küchlüktur.

²⁶ Ey buraderler, dewitinglarga qaranglarki, jismaniylar danalardin we qudretliklerdin we ya ésilzadilerdin tola kishiler qichqirilghan emes. ²⁷ Lékin Xuda danalarni xijalet qilmaq üçün, dunyada nadan sanalghanlarni ilghidi. U qudretliklerni xijalet qilmaq üçün, dunyada zeip sanalghanlarni ilghidi ²⁸ we bir néme bolghanni héchnémidek qilmaq üçün dunyada ésilzade bolmighanlarni we tehqir bolghanlarni, derweqe héchnémidek sanalghanlarni Xuda ilghighanki, ²⁹ héchbir adem Xudaning aldida pexirlenmisun. ³⁰ Lékin siler uningdin bolup, Xuda teripidin bizge hékmet we adalet, pak-muqeddeslik we pida bolghan Mesih Eysadidursiler. ³¹ Shuning üçün: «Pexirlen'güchi Xudawende bilen pexirlensun» dep pütülgendek bolghay.

Pawlusning xizmiti — Xudaning hékmiti we qudriti bilen

2¹ Ey buraderler, men silerning qéshinglarga kelgende silerge Xudaning shahaditini sözning we hékmetning peziliti bilen bayan qilmidim. ² Chünki aranglarda Eysa Mesihni we uning kréstke tartilghinidin bashqa héchnémini bilmey dep, könglümde qarar qilghanidim. ³ Lékin zeiplik we qorqunch we tola

titrimeklik bilan silerning yéninglarda idim. ⁴ Söz qilish bilan wez éytishim hékmetning unitidighan sözliri bilan bolmay, belki rohning we qudretning namayan qilinishi bilen idi, ⁵ Shundaq qilip, imanlinglar insan hékmiti bilen bolmay, Xudaning qudrity bilen bolghay.

⁶ Lékin kamillar arisida hékmet sözleyimiz, emma bu dunyaning hékmitini emes yaki bu zamanning pany bolidighan chonglirining hékmitini emes. ⁷ Belki Xuda bizning shan-sherep tapmiqimiz üçün dewrlerdin ilgiri tayin qilghan yoshurun sirining hékmitini sözleyimiz. ⁸ Uning özini bu zamanning chongliridin héchbiri bilmidi, chünki ular bu sirni bilgen bolsa, shan-sherepning Xudawendini kréstke tartmaytti. ⁹ Belki: «Köz körmigenni we qulaq ishitmigenni we héchbir ademning könglige kelmigenni, Xuda özini dost tutquchilargha teyyar qilghandur» dep pütülgendek söz qilimiz.

¹⁰ Lékin Xuda Rohning wasitisi bilen bizge shuni ashkara qildi. Mana Roh özi hernémini, hetta Xudaning chongqurluqini teptish qilidu. ¹¹ Chünki insanning könglidikini uning ichide bar rohidin bashqa héchkim bilmigendek, Xudada néme bar ikenlikini uning öz Rohidin bashqa héchkim bilmeydu.

¹² Emdi bizge dunyaning rohi bérilmidi, belki Xuda teripidin bizge bérilgenni bilmikimiz üçün Xudadin bolghan Roh bizge bérildi. ¹³ Bizge bildürülgenni sözliginimizde insanche hékmet ögetken sözler bilen emes, belki Roh ögetken sözler bilen, rohiy nersilerni rohiy nersiler bilen tengleshtürüp, söz qilimiz.

¹⁴ Emma tebiyiy adem Xudaning Rohigha teelluq nersini qobul qilmaydu. Chünki uning köz aldida hamaqetliktektur we buni pemliyelmeydu. Chünki shundaq nersiler rohiy teriqide teptish qilinidu. ¹⁵ Lékin rohiy adem her nersini teptishliyeleydu, emma özi héchkimdin teptishlinelmeydu. ¹⁶ Chünki Xudawendining pikirini kim bilip, uninggha telim béreleydu? Emma bizde Mesihning pikri bar.

Jismaniy yaki rohaniy teriqide ulning üstide qurush

3¹ Ey buraderler, men rohaniylargha söz qilghandek silerge söz qilalmidim, belki jismaniy bolghanlargha we Mesihte kichik bala bolghanlargha söz qilghandek silerge sözlidim. ² Taam bermey, silerge süt ichürdüm. Chünki u waqit taam singdürelmeytinglar, hazirmu téxi singdürelmeysiler. ³ Mana téxi jismaniydursiler. Chünki aranglarda heset we jédel bolsa, jisimche bolup insanche yürmeksiler? ⁴ Aranglarda biri: «Men Pawlusningki ikenmen», yene biri: «Men Apollosningki ikenmen» dégende jismaniy emesmusiler? ⁵ Apollos néme? Pawlus némidur? Xudawende herqaysisigha teqsim qilghandek, iman'gha keltürülgininglarga wasite bolghan xizmetkarlar emesmu? ⁶ Men téridim,

Apollos sughardi, lékin Xuda özi östürdi. ⁷ Ne térighuchi, ne sugharghuchi héchnéme, lékin östürgüchi bolghan Xuda özi hernémidur. ⁸ Emma térighuchi we sugharghuchi birdektur, lékin herbiri öz ishiche inamini alidu. ⁹ Chünki biz bolsaq Xudaning hemkarliri ikenmiz. Siler bolsanglar Xudaning ékin yéri we Xudaning imariti ikensiler.

¹⁰ Xuda manga ata qilghan méhir-shepqitining hésabiche bir dana tamchidek ulni saldim. Bashqisi ulning üstige yasaydu, emma herbiri uning üstige qandaq yasighinigha qarisun. ¹¹ Chünki sélin'ghan uldin, yeni Eysa Mesihtin bashqa bir ul héchkim salalmaydu. ¹² Lékin bir kishi ulning üstige altun ya kümüş ya qimmat tashlar bilen we ya yaghach ya saman ya qomush bilen yasisa, ¹³ herbirining ishi ashkara bolidu. Chünki u kün ot bilen zahir bolup, shuni ashkara qilidu. Herbirining ishi qandaq ikenlikini ot özi ayriydu. ¹⁴ Eger bir kishining u ulning üstige yasighan ishi muqim turup qalsa, u özi inam tapidu. ¹⁵ Emma eger bir kishining ishi köyüp ketse, inamini yittüridu emma özi ottin ötüp qutulghandek nijat tapidu.

¹⁶ Ejeba Xudaning beyti bolghininglarni we Xudaning Rohi ichinglarda makan tutqinini bilmemsiler? ¹⁷ Eger bir kishi Xudaning beytini buzsa, Xuda uni buzidu. Chünki Xudaning beyti muqeddestur we siler uning beytidursiler.

¹⁸ Héchkim özini aldimisun. Eger aranglarda biri özini bu dewrde dana dep sanisa, dana bolmaq üçün exmeqtek bolsun. ¹⁹ Bu dunyaning hékmiti Xudaning aldida hamaqetliktur. Chünki: «U danalarni öz hiyliliride tutidu» ²⁰ we yene: «Xudawende danalarning pikirliri inawetsiz ikenlikini bilidu» dep pütülgendur.

²¹ Uning üçün héchkim ademler bilen pexirlenmisun, chünki hemmisi silerningkidur. ²² Xahi Pawlus, xahi Apollos, xahi Kifas, xahi dunya, xahi hayatliq, xahi ölüm, xahi hazirqi, xahi kélidighan nerse bolsa, derweqe hernéme bolsa silerningkidur. ²³ Lékin siler Mesihningki we Mesih Xudaningkidur.

Eysa Mesihning xizmetkarliri

4¹ Her kishi bizni Mesihning xizmetkarliridek we Xudaning sirlirining wekilliridek sanisun. ² Emdi wekil bolghan kishilerdin herbirining ishenchlik bolushini telep qiliniidu. ³ Siler yaki bashqa ademler méni höküm qilsa, manga erzimes bir ishtek körünüdu. Men hette özümni höküm qilmaymen. ⁴ Chünki özümde bir eyib bilmidim. Emma buning bilen özümni adil démeymen, belki méni höküm qilghuchi Xudawende özidur. ⁵ Uning üçün qarangghuluqning pinhan ishlinini yoruqluqqa chiqirip,

köngüllerning pikirlirini ashkara qilidighan Xudawende kelmigüche, héch höküm qilmanglar. U waqit herkimning izziti Xudadin bolidu.

⁶ Ey buraderler, kitabta pütülgendin tashqiri chiqmay, biri öz ustazi üçün yoghinap kétip, yene birige yoghanliq qilmisun dep, bizge qarap ögenmikinglar üçün mezkurni méning we Apollos toghrisida misal keltürüp éyttim. ⁷ Kim séni bashqilardin perq qilidu? Sanga bérilgendin bashqa sende néme bar? Emdi sanga bérilgen bolsa, némishqa sanga bérilmigendek yoghanliq qilisen? ⁸ Toq boldunglar, bay boldunglar, bizsiz padishah bolup höküm sürdünglar! Kashki rast padishah bolup höküm sürgen bolsanglaridiki, biz hem siler bilen padishah bolup höküm sürgen bolattuq. ⁹ Xuda biz rosullarni ölümge höküm qilin'ghanlarga oxshash eng axirgha qoyghandek manga körünidu, chünki dunyagha, yeni hem perishtelerge, hem ademlerge tamashidek bolduq. ¹⁰ Bizler Mesih üçün exmeqlerdeq bolduq, lékin siler Mesihte danalardektursiler. Bizler zeiplerdekturmiz, lékin siler küchlüklerdektursiler. Siler izzetlik kishilerdektursiler, lékin bizler mensitilmeydighan kishilerdekturmiz. ¹¹ Bu waqitqiche ach qélip ussaymiz, yalingach yürüp urulimiz we olturaqliq jayimiz yoqtur. ¹² Öz qollirimiz bilen ishlep japa tartimiz. Deshnem qilin'ghinimizda duayixeyr éytimiz, qoghlan'ghinimizda sewr-taqet qilimiz. ¹³ Haqaret qilin'ghinimizda yaxshi söz qilimiz. Bu waqitqiche dunyaning exlitidek we her nersining qirindisidek qariliwatimiz.

¹⁴ Silerni xijalet qilmaq üçün buni pütmidim, belki siler amraq balilirim dep silerge nesihet bérimen. ¹⁵ Eger Mesihte on ming muelliminglar bolsa hem, tola atiliringlar yoqtur. Chünki men özüm Mesih Eysada Injil bilen silerni tughqandurmen. ¹⁶ Uning üçün silerge: «Mandin ülge élinglar» dep yalwurimen. ¹⁷ Uning üçün Xudawendide ishenchlik bolghan amraq oghlum Timotéusni silerning qéshinglarga ewettim. U özi méning Mesih Eysadiki yollirimni we her yerde her jamaette qandaq ögetkinimni yadinglarga keltüridu.

¹⁸ Lékin beziler méni: aldimizgha kelmesmikin dep, yoghinap ketkendur.

¹⁹ Lékin Xudawende xalisa, pat pursette qéshinglarga kélip, yoghanliq qilghanlarning sözlirini emes, belki ularning qudrimini körüp baqimen.

²⁰ Chünki Xudaning padishahlighi söz bilen emes, belki qudret bilendur.

²¹ Néme xalaysiler? Aldinglarga tayaq bilen kéleymu yaki muhebbet we mulayim roh bilen kéleymu?

Zina qilghuchini jamaettin chiqirish

5¹ Aranglarda zina barliqining xewiri her teripidin ishitalidu we taipiler arisida hem bolmighan zina bar iken. Shundaqki, birkim öz atisining xotunini éliptu. ² Siler bolsa yoghanliq qilip, shu ishni qilghan kishini otturanglardin chiqarghudek ghemkin bolmidinglar. ³ Men beden jehette yiraqta bolghinim bilen rohche hazir bolup, shundaq ishni qilghan kishini hazir bolghinimdek höküm qildim. ⁴ Siler we méning rohum Xudawende Eysaning ismi bilen bir yerde jem bolushqanda Xudawendenglar Eysa Mesihning qudriti bilen höküm qilip, ⁵ shundaq kishini jisimning halak bolushi üçün sheytan'gha tapshurghaymiz. Buning bilen rohi Xudawende Eysaning künide nijat tapqay.

⁶ Siler pexirlen'gen ishinglar yaxshi emes. Kichikkina xémirturuch hemme xémirni échitqinini bilmemsiler? ⁷ Yéngi xémir bolmiqinglar üçün kona xémirturuchni chiqirip atinglar. Chünki pétirdursiler we Pasxa qozimiz, yeni Mesih biz üçün qurbanliq qilin'ghandur. ⁸ Uning üçün kona xémirturuch bilen emes yaki yamanliqning we napakliqning xémirturuchi bilen emes, belki pakliqning we heqiqetning pétiri bilen héyt qilayli.

⁹ «Zina qilghuchilar bilen arilashmanglar» dep silerge bir xette yazdim. ¹⁰ Lékin bu dunyaning zinaxorliri ya achközliri ya aldamchiliri we ya butperesliri toghrisidin yazmidim. Chünki undaq bolsa, bu dunyadin chiqmiqinglar lazim bolatti. ¹¹ Lékin: «Burader atalghan bir kishi zinaxor ya achköz ya butperes ya deshnem bergüchi ya sharabxor we ya aldamchi bolsa, shundaq kishi bilen arilashmanglar. Hetta uning bilen taam hem yémenglar» dep yazghan idim. ¹² Chünki tashqiridikilerni höküm qilghili méning néme heqqim bar? Yalghuz jamaetikilerni höküm qilisilerghu? ¹³ Lékin tashqiridikilerni Xuda özi höküm qilidu. Öz aranglardin yamanni ketküzünglar.

Mesihiyler arisidiki dawalar

6¹ Aranglarda birawning yene biri bilen dewasi bolsa, muqeddeslerning aldigha salmay, bu dunyaning hakimlirining aldigha salsa, qandaq toghra kélidu. ² Muqeddesler dunyani höküm qilidighinini bilmemsiler? Siler dunyani höküm qilidighan bolsanglar, kichikkina bir ishqa höküm qilghili layiqliqinglar yoqmu? ³ Perishtilerni höküm qilidighinimizni bilmemsiler? Qanche ziyadirek dunyawı ishlarğa höküm qilalmighaymizmu? ⁴ Lékin dunyawı ishlar toghrisida dewayinglar bolsa, jamaetiki étibari yoq kishilerni hakim qilip qoyamsiler? ⁵ Silerni xijaletke qaldurush üçün buni éytimen. Buraderler arisigha chüshüp, dewalarni hel qilalaydighan birer dana kishi aranglarda yoqmu? ⁶ Emdi burader

burader bilen dewaliship, imansizlarning aldigha chüshemdu? ⁷ Mana bir-biringlar bilen dewalashmiqinglar özi silerge bir eyib bolidu. Némishqa qoyup, silerge bolghan heqsizliqqa sewr-taqet qilmaysiler? Némishqa qoyup, silerge bolghan aldamchiliqqa sewr qilmaysiler? ⁸ Lékin emdi özünglar naheqliq we aldamchiliq qilip, derweqe buraderlerge shundaq qilisiler.

⁹ Heqsizlik qilghuchilar Xudaning padishahliqigha waris bolmaydighinini bilmemsiler? Éziqip ketmenglar! Ne pasiqalar, ne butperesler, ne zinaxorlar, ne shehwetperesler, ne bechchiwazlar, ¹⁰ ne oghrilar, ne temexorlar, ne sharabxorlar, ne deshnem bergüchiler, ne aldamchiliq qilghuchilar Xudaning padishahliqigha waris bolmaydu. ¹¹ Beziliringlar shundaqlar idi, lékin yuyunup pak-muqeddes bolup, Xudawende Eysa Mesihning ismi bilen we Xudayimizning Rohi bilen adil qilindinglar.

Beden Muqeddes Rohning beyti

¹² Her nerse manga halaldur, lékin her nerse muwapiq emes. Her nerse manga halaldur, lékin men héchnémige qul bolmighaymen. ¹³ Taam qorsa qorsaq üçün we qorsa taam üçündür. Lékin Xuda hem uni, hem buni yoqitidu. Emma beden özi zina üçün emes, belki Xudawende üçün we Xudawende beden üçündür.

¹⁴ Xuda özi Xudawendini tirildürüp qopurghandek bizni hem öz qudriti bilen tirildürüp qopuridu. ¹⁵ Silerning bedenliringlar Mesihning ezaliri bolghinini bilmemsiler? Undaqta Mesihning ezalirini élip, bir pahishining ezaliri qilaymu? Yaq, hergiz bolmaydu! ¹⁶ Pahishe bilen bille bolghan adem uning bilen bir beden bolghinini bilmemsiler? Chünki ikkilisi bir beden bolidu» dep éytilghandur.

¹⁷ Lékin Xudawende bilen bolghan adem uning bilen bir roh bolidu.

¹⁸ Zinadin qéchinglar! Mana adem qilghan her gunahi bedenden tashqiridur, lékin zina qilghuchi öz bedinige gunah qilidu. ¹⁹ Bedenliringlar Xudadin silerge bérilip, ichinglarda makan tutqan Muqeddes Rohning beyti ikenlikini bilmemsiler? Uning üçün özünglarningki emessiler. ²⁰ Mana qimmet bahagha sétiwélingdinglar. Undaq bolghandin kéyin bedininglar bilen Xudagha shan-sherep béringlar.

Nikah toghrisida

7¹ Emdi siler pütken soalliringlarga uchurim shuki, er kishi xotun almisa, uninggha yaxshi bolatti. ² Lékin zinadin saqlanmaq üçün her er kishining öz xotuni bolsun we her xotunning öz éri bolsun. ³ Er xotunning heqqini we xotun erning heqqini qaytursun. ⁴ Xotunning öz bedinige igidarchiliq qilishi

yoq, belki éring bar. Shundaq hem erning öz bedinige igidarchilik qilishi yoq, belki xotunining bar. ⁵ Bir waqitqichilik tosulmay duagha meshghul bolmaq üçhün bolmisa we her ikkila teripidin rizaliq bilen bolmisa, bir-biringlarni mehrum qoymanglar. Shuningdin kéyin yene birge bolunglar. Bolmisa özünglarni toxtitalmisanglar, sheytan purset tépip silerni sinap qélishi mümkin. ⁶ Buni buyruq teriqiside emes, belki ijazet teriqiside éytimen. ⁷ Lékin hemme ademlarning özümdek bolushini xalayttim. Emma herkimge Xuda teripidin teyinlik hediyesi bérilip, birining undaq, birining mundaq hediyesi bardur.

⁸ Emdi öylenmigenlerge we tullargha éytimenki, öylenmey özümdek qalsa, ulargha yaxshi bolatti. ⁹ Emma özini toxtitalmisa, öylensun, chünki köyüshtin öylinish yaxshidir.

¹⁰ Lékin öylen'genlerge buyruymen, emma men emes, belki Xudawende özi emr qiliduki, xotun öz éridin ayrilmisun. ¹¹ Emma ayrilghan bolsa, yalghuz qalsun yaki öz éri bilen yarashsun, we er hem öz xotunini qoyup bermisun.

¹² Emma qalghanlarga Xudawende emes, belki men éytimenki, eger bir buraderning imansiz xotuni bolsa we u uning bilen öy tutqili xalisa, uni qoyup bermisun. ¹³ Shuningdek bir xotunning imansiz éri bolsa we u uning bilan öy tutqili xalisa, uni qoyup ketmisun. ¹⁴ Chünki imansiz er öz xotuni bilan muqeddes bolidu we imansiz xotun u burader bilan muqeddes bolidu. Bolmisa baliliringlar napak bolatti, lékin emdi ular muqeddestur. ¹⁵ Emma imansiz terep öy tutqili unimisa, ayrilsun. Shundaq halet bolsa bir burader ya hemshire qulluqqa griptar emes. Mana Xuda bizni amanliqqa qichqarghan.

¹⁶ Ey xotun, öz éringni qutquzalaydighiningni bilisenmu? Ey er, xotunungni qutquzalaydighiningni bilisenmu?

¹⁷ Xudawende herbirige qismet qilghandek, yeni Xuda herbirini qaysi halette qichqarghan bolsa, shundaq yashisun dep, hemme jamaetlerge shundaq qaide toxtitip buyruymen. ¹⁸ Birkim xetnilik halitide qichqirilghan bolsa, xetnisizlerde bolmisun we birkim xetnisiz halitide qichqirilghan bolsa, xetne qilinmisun. ¹⁹ Xetnilik héchnéme emes, xetnisizlik hem héchnéme emes, lékin Xudaning emrlirini tutmaq wajiptur. ²⁰ Herkim qaysi halitide qichqirilghan bolsa, shuningda qalsun. ²¹ Qul halitide qichqirilghan bolsang, shuning üçhün ghem yémigin. Emma hör bolalisang, shuni ixtiyar qilsang bolidu. ²² Chünki herkim qul bolup Xudawendide qichqirilghan bolsa, Xudawendining azad adimi boldi. Shundaq hem herkim azad bolup qichqirilghan bolsa, Mesihning quli boldi. ²³ Mana qimmet bahagha sétiwélinglar. Insan'gha qul bolmanglar. ²⁴ Ey buraderler, herbiringlar néme halitide qichqirilghan bolsa, Xudaning aldida shuningda qalsun.

²⁵ Emdi pak qizlar toghrisidin Xuda teripidin bir emrim yoqtur, emma ishenchlik bolushqa Xudawendidin merhemet tapqan bir kishidek meslihet bérimen. ²⁶ Hazirqi tenglikke qarislam, adem öz turghan halitide qalsa, uninggha yaxshidur dep xiyal qilimen. ²⁷ Xotun bilen baghlaqliq bolsang, ayrilishni telep qilmighin, xotunung bolmisa, xotun telep qilmighin. ²⁸ Lékin öylenseng, gunah qilmaysen we pak qiz erge tegse, gunah qilmaydu. Emma shundaqlargha jisimche tenglik bolidu. Men bolsam silerni ayighili xalaymen.

²⁹ Ey buraderler, buni éytimenki, waqit qisqidur. Mundin kéyin xotuni bolghanlar xotuni bolmighandek bolsun. ³⁰ Yighlap turghanlar yighlimighandek, xush bolghanlar shadliq qilmighandek bolsun, mal-mülük sétiwalghuchilar mal-mülükke ige bolmighandek, ³¹ dunyaning bayliqliridin behrimen boluwatqanlar uningdin paydilanmighandek bolsun, chünki bu dunyaning qiyapiti yoqilidu.

³² Emma endishisiz bolmiqinglarni xalaymen. Öylenmigen kishi qandaq qilip Xudawendini xursen qilay dep, Xudawendingkini endishe qilidu. ³³ Lékin öylen'gen kishi qandaq qilip xotunumni xursen qilay dep, dunyaningkini endishe qilidu. ³⁴ Erge tegken xotun bilen pak qizning ishi bashqa-bashqa bolidu. Erge tegmigen xotun beden jehette we rohche muqeddes bolay dep, Xudawendingkini endishe qilidu. Lékin erge tegken xotun qandaq qilip érimni xursen qilsam dep, dunyaningkini endishe qilidu. ³⁵ Lékin üstünglarga bir bend qoymaq üçün emes, belki ésil bolup, Xudawendige bérilip tewrenmey turghaysiler dep, öz menpeitinglar üçün buni éyttim.

³⁶ Lékin birkim öz qizi toghrisida: «Nikahlanmay yéshi ötüp ketse, uninggha naheq bolidu» dep oylap, shu boyiche qilishni lazim körse, özi xalighandek qilsun. Shundaq qilip gunah qilmaydu. Ular nikah qilsun. ³⁷ Lékin birkim öz könglide mehkem bolup, bir némidin zorlanmay, öz iradisidek qilghili qadir bolup, qizimni saqlay dep, öz könglide qarar qilghan bolsa, yaxshi qilidu. ³⁸ Uning üçün öz qizini erge bergen kishi yaxshi qilidu, lékin uni erge bermigen kishi yaxshiraq qilidu.

³⁹ Bir xotun éri hayat bolghuchilik uninggha baghlaqliqtur. Lékin éri ölse, kimgé tegkili xalisa öz ixtiyaridur. Emma shuni qilsa, Xudawendida bolsun.

⁴⁰ Lékin tul qalsa, saadetlikrek bolidu dep xiyalim bar we mende hem Xudaning Rohining barliqigha ishinimen.

Butlarga atalghan taamlar

8¹ Lékin butlarga qurbanliq qilin'ghan gösh toghrisida bolsa, uning toghrisida hemmimizning bilishi bar ikenlikini bilimiz. Emma bilish özi yoghanliq peyda qilidu, lékin muhebbet temir qilidu. ² Birkim méning bilishim bar dep xiyal qilsa, özige wajip bolghan bilishlikke téxi yetmigendur. ³ Lékin bir kishi Xudani dost tutsa, u özi Xudadin tonulghandur.

⁴ Emma butlarga qurbanliq qilin'ghan gösh toghrisida bolsa, bilimizki, but dep tengri dunyada yoqtur we yégane Xudadin bashqa esla Tengri yoqtur. ⁵ Chünki asmanda we yerde tengri atalghanlar bolsa hem derweqe tengri we xudawende dégenler tola bolsa hem, ⁶ bizge yégane bir Xudayimiz, yeni Ata bardur, her nerse uningdin bardur we özimiz uningghidurmiz. We yégane bir Xudawendimiz, yeni Eysa Mesih bardur, hemme nerse uning wasitisi bilen bardur we biz özimiz uning wasitisi bilen bardurmiz.

⁷ Lékin hemmiside bu bilish yoqtur. Beziler butni bir néme sanap göshni, butlarga qurbanliq qilindi dep yése, wijdanliri ajiz bolghach daghlinidu.

⁸ Emma taam bizni Xudaning aldida qobul qilin'ghudek yaki qobul qilinmighudek qilmaydu. Yéseq yaxshiraq bolmaymiz, yémisek öksük bolmaymiz. ⁹ Lékin éhtiyat qilinglarki, shu azadliqinglar ajizlarning taydurushigha seweb bolmisun.

¹⁰ Emma birkim sendek bilishlik birining butxanigha kirip, dastixanda olturghinini körse, u wijdani ajiz kishi özi butlarga qurbanliq qilin'ghan göshni yégili jüret tapmaymu? ¹¹ Shundaqta u ajiz kishi séning bilishliking bilen halak bolidu, yeni Mesih uning üçhün ölgen buradiring halak bolidu. ¹² Buraderlerge shundaq gunah qilip ajiz wijdanlirini zeximlendürgininglarda Mesihning özige gunah qilisiler. ¹³ Uning üçhün eger ghiza buradirimni taydursa, öz buradirimge bir taydurush bolup qalmaq dep, héch waqit gösh yémeymen.

Pawlusning rosullarning heqliridin waz kéchishi

9¹ Men azad emesmu? Men rosul emesmu? Men Xudawendimiz Eysani körgen emesmu? Siler Xudawendide méning ishim emesmu? ² Bashqilargha rosul bolmisammu, silerge rosul bolimen. Chünki siler Xudawendide rosulluqumning möhüridursiler.

³ Üstümdin höküm qilghanlarga jawabim shudur. ⁴ Yep-ichkili heqqimiz yoqmu? ⁵ Bashqa rosullardek we Xudawendining buraderliridek we ya Kifasteq imanda hemshire bolghan bir xotunni élip barghili heqqimiz yoqmu? ⁶ Yaki qol bilen ish qilmay turushqa yalghuz méning we Barnabasning heqqi yoqmu?

⁷ Kim öz heqqini özi tölep eskerlik qilidu? Kim bir üzümzarliq sélip, méwisidin

yémeydu? Yaki kim bir padini béqip, padining sütidin ichmeydu? ⁸ Shuni insanche sözleymenmu? Tewrat qanuni özi shundaq démemdu? ⁹ Chünki Musaning qanunida: «Xaman'gha qoshqan uyning aghzini boghmighin» dep pütülgendur. Xuda uy toghrisidin shundaq endishe qilidumu? ¹⁰ Yaki u buni biz üçün démidimu? Chünki qosh heydigüchi ümid bilen heydisun we xaman heydigüchi uninggha hessidar bolay dep, ümid bilen heydisun. ¹¹ Biz silerge rohiy németler térighan bolsaq, silerning jismaniy németliringlardin orsaq, chong bir ishmu? ¹² Silerde bashqilarning undaq heqqi bolsa, bizning heqqimiz chongraq emesmu? Lékin bu heqqimizni telep qilmiduq, belki Mesihning Injilini tosmayli dep, hernémige sewr-taqet qilimiz.

¹³ Bilmemsilerki, muqeddes xizmet qilghuchilar beyt-muqeddestin tirikchilikini tapidu we qurban'gahta xizmet qilghuchilar qurban'gahqa atalghan nersilerdin hessidar bolidu. ¹⁴ Shuninggha oxshash Xudawende özi Injilni jakarlighuchilarning Injildin tirikchilik tépishini teyinligendur.

¹⁵ Men bolsam, shu heqqimning héchbirini telep qilmidim. Emdi manga bérilsun dep, shundaq yazmidim. Shundaq telep qilishtin ölmikim yaxshi bolatti — héchkim méning pexrimni yoq qilmisun. ¹⁶ Injilni jakarlisam, manga pexir bolmaydu, chünki gedinimge wajip qoyulghandur. Way manga, eger Injilni jakarlimisam. ¹⁷ Buni ixtiyar bilen qilsam, ejrim manga yandurulidu. Lékin ixtiyar bilen qilmisammu manga tapshurulghan ish bir wekilningkidektur. ¹⁸ Emdi inamim némidur? Mana inamim shuki, jakarlighinimda Injildiki heqqimni telep qilmay, heqsiz jakarlap turimen.

¹⁹ Hemmisidin azad bolghinim bilen tolilirini qutquzmaq üçün özümni hemmisige qul qildim. ²⁰ Yehudiylarni qutquzmaq üçün yehudiylargha yehudiy boldum. Özüm Tewrat qanunining tégide bolmisam hem, Tewrat qanuni tégidikilerni qutquzmaq üçün Tewrat qanuni tégidikilerge Tewrat qanuni tégidiki kishidek boldum. ²¹ Xudaning aldida Tewrat qanunisiz bolmay, Mesihning qanunida turghinim bilen Tewrat qanuni bolmighanlarni qutquzmaq üçün özüm qanunsiz kishidek boldum. ²² Zeiplerni qutquzmaq üçün zeiplerge zeip kishidek boldum. Herqandaq qilghinim bilen birnechchisini qutquzay dep, hemmisige her xil boldum. ²³ Injilning némitige shérik bolay dep, hemmisini Injil üçün qilimen.

²⁴ Bilmemsilerki yügürüş meydanida yügürgüchilerning hemmisi yügürgini bilen, yalghuz biri nusretni alidu. Uni tapmaq üçün uningdek yügürünglar. ²⁵ Shundaq yügürüşke kiridighan herkim her teriqide öz nepsini yighidu. Ular bolsa bir pany bolidighan taj tapmaq üçün shundaq qilidu, lékin biz pany bolmaydighan bir taj tapmaq üçün kürishimiz. ²⁶ Uning üçün bitayin terepke yügürmeymen yaki hawagha salghandek musht atmaymen. ²⁷ Belki bashqilargha wez éytip özüm yarimighudek bolmay dep, öz bedinim yighip itaetke keltürimen.

Israilning tarixidin sawaq élishi

10¹ Ey buraderler, ata-bowilirimizning hemmisi bulutning astida bolup, hemmisi déngizdin ótkinidin bixewer bolmiqinglarni xalimaymen. ² Hemmisi bulutta we déngizda Musagha egiship chömüldürülüp, ³ hemmisi bir rohiy taamdin yep, ⁴ hemmisi bir rohiy ichimlikni ichti. Chünki ular ózliri bilen barghan bir rohiy qoram tashtin ichti we u qoram tash özi Mesih idi. ⁵ Lékin Xuda ularning tolisidin razi emes idi. Uning üçhün ular chölde yoqitildi.

⁶ Ularning yaman ishlargha meyli bolghandek, bizning yaman ishlargha meylimiz bolmay, bu ishlardin ibret almiqimiz üçhün mezkur weqeler bolghandur. ⁷ «Xelq olturup, taam yep-ichip, oynighili qopti» dep pütülgendek, ularning beziliri bolghandek butperes bolmanglar. ⁸ Ularning beziliri qilghandek zina qilmanglar. Mana ular zina qilip, bir künde yigirme üç mingi yoqaldi. ⁹ Ularning beziliridek Xudawendini sinimanglar. Mana ular Xudawendini sinap, yilanlardin chéqilip halak boldi. ¹⁰ Yene ularning beziliridek ghudurimanglar. Mana ular ghudurap, halak qilghuchidin óltürüldi. ¹¹ Lékin ibret bolsun dep, buning hemmisi ulargha weqe bolup, biz dewrlarning axirida yashighuchilargha nesihet bolmaq üçhün yézilghandur.

¹² Uning üçhün put tirep turimen dep xiyal qilghuchi yiqilip chüshüshidin éhtiyat qilsun. ¹³ Insan'gha uchraydighan sinaqlardin bashqa héchbir sinaq silerge uchrimidi. Xuda ishenchlik bolup, küchünglardin ziyade sinaq qilinmiqinglarni qoymay, belki sinaqni ewetishide kötüridighan küchünglarni hem yetküzüp, ötüp qutulush yolini yaritip béridu.

Xudawendinging piyalisi we yaman rohlarning piyalisi

¹⁴ Ey amraqirim, butperesliktin qéchinglar. ¹⁵ Danalargha éytqandek silerge éytimenki, siler özünglar éytidighinimni teptish qilinglar.

¹⁶ Biz mubarekligen mubareklik jami Mesihning qénigha shérik bolush emesmu? Biz oshtughan nan Mesihning bedinige shérik bolush emesmu? ¹⁷ U nan birdur we biz tolilar bir bedendurmiz, chünki hemmimiz bir nandin hessidar bolimiz.

¹⁸ Jismaniy Israilgha qaranglar. Qurbanliqtin yégenler qurban'gahqa shérik emesmu?

¹⁹ Emdi néme éytay? Butqa qurbanliq qilin'ghan nerse bir némimu iken? Yaki but özi bir némimu iken? ²⁰ Undaq emes. Lékin taipiler qurbanliq qilidighinini Xudagha teqdim qilmay, yaman rohlargha teqdim qilidu. Lékin yaman rohlargha shérik bolmiqinglarni xalimaymen. ²¹ Siler hem Xudawendinging, hem yaman rohlarning jamini ichelmeyisiler. Hem Xudawendinging dastixinigha,

hem yaman rohlarning dastixinigha hessidar bolalmaysiler. ²² Xudawendining ghezipini keltürmekchimizmu? Biz uningdin küchlükmu?

Mesihylarning azadliqi we bashqilarning wijdani

²³ Her nerse halaldur, lékin her nerse muwapiq emes. Her nerse halaldur, lékin her nerse temir qilmaydu. ²⁴ Héchkim öz nepini izdimey, belki bashqisiningkini izdisun.

²⁵ Qassap dukinida hernéme sétilsa, wijdan üçhün teptish qilmay yenglar. ²⁶ Chünki yer özi we andaki hemmisi Xudawendiningkidur. ²⁷ Taipilerdin biri silerni qichqarsa, we barghili ixtiyar qilsanglar, aldinglarga hernéme qoyulsa, wijdan jehitidin teptish qilmay yenglar. ²⁸ Lékin biri silerge: «Bu özi butlarga atilip qurbanliq qilin'ghan» dése, shuni bildürgen kishi üçhün we wijdan jehitidin yémenglar. ²⁹ Wijdan désem, öz wijdaningni emes, belki yene biriningkini deymen, chünki méning azadliqim némishqa bashqining wijdanidin höküm qilin'ghay? ³⁰ Eger men shükür bilen bir némidin yésem, némishqa shükür bilen yégen taamim üçhün deshnem qilinimen?

³¹ Uning üçhün yésenglar ya ichsenglar we ya néme qilsanglar, hemmisini Xudaning shan-sheripi üçhün qilinglar. ³² Xahi yehudiyarlarga, xahi yunaniylarlarga, xahi Xudaning jamaitige taydurush sewebi bolmanglar. ³³ Men hem öz menpeitimni izdimey, tolilarning menpeitini izdep, nijat tapsun dep, her ishta hemmisige kélishimlik bolimen.

Xotunning béshi éri we ernaling béshi Mesihur

11 ¹ Men Mesihke egeshkendek, manga egishinglar. ² Ey buraderler, her ishta méni yad qilip, özünglarga tapshurghinimdek telimlerni saqlighininglar üçhün silerni danglaymen.

³ Lékin her ernaling béshi Mesihur, xotunning béshi éridur we Mesihning béshi Xudatur dep bilgininglarni xalaymen. ⁴ Her er kishi dua yaki peyghemberlik qilghinida öz béshini yapsa, béshini tehqir qilidu. ⁵ Lékin her xotun kishi dua yaki peyghemberlik qilghinida öz béshini yapmisa, chéchini chüshürgendek öz béshini tehqir qilidu. ⁶ Bir xotun béshini yapmisa, öz chéchini qirqisun. Emma xotun'gha chéchini qirqimaq yaki chüshürmek eyib bolsa, özini yapsun. ⁷ Bir er kishi Xudaning süriti we izziti bolghach, öz béshini yapmisun. Lékin xotun ernaling izzitidur. ⁸ Chünki er xotundin emes, belki xotun erdindur. ⁹ Shundaqla er özi xotun üçhün yaritilmay, belki xotun er üçhün yaritildi. ¹⁰ Uning üçhün

perishtiler jehitidin xotunning béshida bir hökümning belgisi bolsun. ¹¹ Lékin Xudawendide er kishi özi xotundin juda bolup özige qarashliq emes we ya xotun kishi er kishidin juda bolup özige qarashliq emes. ¹² Chünki xotun erdin bolghandek er xotunning wasitisi bilendur. Lékin hemmisi Xudadindur. ¹³ Öz özünglarda höküm qilinglar: Bir xotun béshini yapmay, Xudagha dua qilsa, kélisemdu? ¹⁴ Bir er kishining chéchi uzun bolsa, uninggha haqaret bolidu dep, tebiet özidin silerge melum bolmamdu? ¹⁵ Lékin bir xotunning chéchi uzun bolsa, uninggha izzet bolmamdu? Chünki chach uninggha yapidighan bézek bolsun dep bérilgendur. ¹⁶ Emma bir kishi muxaliqliq qilay dése, bilsunki, bizning undaq aditimiz yoq, Xudaning jamaitining hem undaq aditi yoqtur.

Xudawendining ziyapitide jem bolush

¹⁷ Shuni silerge buyrughinimda, jem bolghininglarning netichisi paydiliq emes, belki ziyaliq bolghini üçün silerni danglimaymen. ¹⁸ Awwal shu ish barki: «Jamaette jem bolghininglarda aranglarda bölünmeklikler bar iken» dep anglap, anche-munche hem ishinimen. ¹⁹ Chünki yaramliqlarning ashkara qilinishi üçün aranglarda pirqilerning bolmiqi kérektur.

²⁰ Bir yerde jem bolghininglarda Xudawendining ziyapitidin yégili bolmaydu.

²¹ Chünki yéginginglarda herbiri ilgiri öz taamini yeydiken. Buning bilen biri ach qalidu, yene biri ziyade yep-ichidu. ²² Yep-ichkili öz öyliringlar yoqmu? Yaki Xudaning jamaitini közge ilmay, bir nersisi yoq bolghanlarni xijalet qilisilermu? Silerge néme éytay? Silerni danglaymu? Yaq bu ish üçün silerni danglimaymen.

²³ Chünki men Xudawendidin tapshuruwalghinimni silerge xewer berdimki, Xudawende Eysa özi tutup bérilidighan kéchide bir nanni élip, ²⁴ shükür qilip, uni oshtup éytti: «Bu siler üçün bérilgen bedinimdur, méni yad qilmaq üçün buni qilinglar». ²⁵ Shundaq hem taamdin keyin jamni élip, éytti: «Bu jam méning qénim bilen bolghan yéngi ehdidur. Herqachan buni ichsenglar, méni yad qilmaq üçün qilinglar». ²⁶ Herqachan shu nénini yep, jamdin ichsenglar, Xudawende kelgüche uning ölümünü bayan qilisiler.

²⁷ Bu wejidin herkim layiq bolmighan teriqide shu nanni yése, yaki Xudawendining jamidin ichse, Xudawendining bedinige we qénigha gunah qilghan bolidu.

²⁸ Lékin adem özini sinap, andin u nandin yep, u jamdin ichsun. ²⁹ Chünki kimki yep-ichip, Xudawendining bedinini bashqa taamdin perq etmise, özige höküm tegküdek yep-ichidu. ³⁰ Uning üçün aranglarda tola zeip we aghriqlar bardur we tolilar ölümde uxlap ketti.

³¹ Lékin özimizni höküm qilsaq, höküm qilinmayttuq. ³² Emma höküm qilin'ghinimizda dunya bilen halaketke höküm qilinmasliqimiz üçün Xudawende teripidin edep bérilip terbiyilinimiz. ³³ Uning üçün, ey buraderler, axshamliq

yégili jem bolghanda bir-biringlarni saqlap turunglar. ³⁴Jem bolushunglar silerge höküm keltürmisun dep, birkim ach bolsa, öyde yésun. Lékin qalghan ishlar bolsa, özüm kelgende tertipke salimen.

Muqeddes Roh ata qilghan hedieler

12¹Ey buraderler, rohiy hedieler toghrisidin bixewer bolmiqinglarni xalimaymen. ²Butperes iken waqtinglarda gacha butlarga biixtiyar bashlan'ghininglarni bilisiler. ³Shuning üçün silerge bildürimenki, héchkim Xudaning Rohi bilen sözlep: «Eysa melundur» dep éytalmaydu we héchkim Muqeddes Roh bilen bolmisa: «Eysa Xudawendidur» dep éytalmaydu.

⁴Méhir-sheppet hediyliri bashqa-bashqa bolidu, lékin Roh özi birdur.

⁵Xizmetler bashqa-bashqa bolidu, lékin Xudawende özi birdur. ⁶Qudretlik emeller bashqa-bashqa bolidu, lékin hemmisini hemmilerde kargha keltürgüchi Xuda özi birdur. ⁷Emma herbirige Rohning izhari menpeet üçün bérilidu.

⁸Chünki birige Rohning wasitisi bilen hékmet sözligili bérilidu, yene birige u Rohqa muwapiq meripet sözligili bérilidu. ⁹Yene birige shu Roh bilen étiqad hediyesi we yene birige saqaytish hediyliri u Roh bilen bérilidu, ¹⁰we yene birige qudretlik emeller qilghili we yene birige peyghemberlik qilghili we yene birige rohlarni teptish qilghili we yene birige bashqa-bashqa tillar bilen sözligili we yene birige tillar bilen éytilghanni terjime qilghili bérilidu. ¹¹Lékin buning hemmisini qilip, özi xalighandek herbirige teqsim qilghuchi u bir Roh özidur.

Eysa Mesihning bedinining birliki

¹²Ezaliri tola bolghini bilen, beden özi bir bolghandek we bedenning ezaliri tola bolup, hemmisi bir beden bolghandek Mesih hem shundaqtur. ¹³Yehudiy yaki yunaniy bolsaq, qul yaki hör bolsaq, hemmimiz bir beden bolmaq üçün bir roh bilen chömüldürülüp, hemmimiz bir Rohni qobul qilduq. ¹⁴Chünki beden özi bir eza bilen tamam bolmay, belki tola ezalardin terkiib tapidu.

¹⁵Eger put özi: «Qul bolmighinim üçün bedendin emesmen» dése, buning bilen bedendin bolmamdu? ¹⁶Eger qulaq: «Köz bolmighinim üçün bedendin emesmen» dése, buning bilen bedendin bolmamdu? ¹⁷Hemme beden köz bolsa, anglimaqliq qayda bolatti? Hemmisi anglimaqliq bolsa purimaqliq qayda bolatti?

¹⁸Lékin emdi Xuda ezalarning herbirini özi xalighandek bedende bölek-bölek qoyghandur. ¹⁹Emma hemmisi bir eza bolsa beden özi qayda bolatti? ²⁰Emdi ezalar tola, lékin beden özi birdur. ²¹Köz qolgha: «Sanga hajitim yoq» déyelmeydu.

Yaki bash putlarga: «Silerge hajitim yoq» déyelmeydu. ²² Belki bedenning zeiprek körün'gen ezaliri zörürrektur ²³ we bedenning bizge étibarsizraq körün'gen ezalirigha chongraq hörmet bérimiz we bizning uyatliq ezalirimizni chongraq edep bilen kiydürimiz. ²⁴ Emma edeplik ezalirimizning undaq hajiti yoqtur. Lékin Xuda bedinini tertip qilghinida, pesrek ezagha chongraq izzet bergen. ²⁵ Shundaq qilip, bedende muxalipliq bolmay, ezaliri ittitaq bilen bir-birliri üçhün endishe qilghay. ²⁶ Eger bir eza zexmet tartsa, hemme ezalar uning bilen zexmet tartidu we ya bir eza izzet tapsa, hemme ezalar uning bilen xush bolidu. ²⁷ Emdi siler Mesihning bedini we uning bashqa-bashqa ezaliridursiler. ²⁸ Xuda jamaette awwal birnechchini rosul qilip qoydi, ikkinchi birnechchini peyghember, üçinchi birnechchini muellim, andin birnechchini qudretlik emeller qilghili qoydi we bezilerge saqaytish hediyeiri, bezilerge bicharilerdin xewer élishni, bezilerge rehberlik qilishni we bezilerge bashqa-bashqa tillar bilen söz qilishni berdi. ²⁹ Hemmisi rosulmu? Hemmisi peyghembermu? Hemmisi muellimmu? Hemmisi qudretlik emel qilghuchimu? ³⁰ Hemmisining saqaytish hediyeiri barmu? Hemmisi tillar bilen sözliyelemdu? Hemmisi shundaq sözliginini terjime qilalamdu? ³¹ Lékin siler ulughraq hediyeirni tapqili gheyret qilinglar we emdi silerge hemmidin ewzel bir yolni körsitey.

Muhabbet hemmidin ulughtur

13¹ Eger men ademlerning we perishtilerning tilliri bilen söz qilsam, lékin muhebbitim bolmisa, on béridighan mistek yaki jiringlaydighan bir dangdek bolattim.

² Eger peyghemberlik hediyem bolsa, hemme sirlarni we hemme meripetni bilsem we taghlarni yökkiyeligüchilik kamil étiqadim bolsa, lékin muhebbitim bolmisa, men héchnéme bolmayttim.

³ Eger hemme mélimni péqirlargha yégüzsem, derweqe bedinimni köydürgili tapshursam, lékin muhebbitim bolmisa, manga héch menpeet yetküzmeytti.

⁴ Muhabbet özi köngli kengdur, muhabbet méhribanliqtur, muhabbet heset qilmaydu, muhabbet pexirlenmeydu, yoghanliq qilmaydu,

⁵ edebsizlik ish qilmaydu, öziningkini izdimeydu, achchiqi kelmeydu, adawet tutmaydu,

⁶ naheqliqqa xush bolmay, belki heqiqet bilen xush bolidu.

⁷ Her nersige sewr-taqet qilidu, her nersige ishinidu, her nersige ümid qilidu, her nersige sewr qilidu.

⁸ Muhabbet héch waqit tügimeydu. Peyghemberlik hediyeiri bikar bolidu, tillar bilen sözlimeklik tügep kétidu, meripet yoqilidu.

⁹ Chünki meripitimiz mukemmelsiz we peyghemberlik qilishimiz mukemmelsizdur.

¹⁰ Lékin kamalet özi kelgende mukemmelsizlik bikar bolidu.

¹¹ Kichik bala iken waqtimda balidek sözlep, balidek pemlep, balidek oylayttim. Lékin balaghet bolghinimda baliliqning alimi ötti.

¹² Biz emdi bir eynekke qarighandek ghuwa teriqide körimiz, lékin u waqit yüzmuyüz körimiz. Emdi mukemmelsiz bilimen, lékin özüm bilin'gendek u waqit kamil bilimen.

¹³ Lékin iman, ümid, muhebbet, shu üchi mewjut bolup qalidu. Emma bularning ulughraqi muhebbettur.

Muqeddes Roh ata qilghan peyghemberlik we tillar bilen sözlësh hediyesi

14¹ Muhebbetke egishinglar, rohiy hediylerni tépishqa gheyret qilinglar, emma oshuqraq peyghemberlik qilishqa tirishinglar. ² Chünki tillar bilen sözligen kishi ademlerge emes, belki Xudagha söz qilidu. Chünki héchkim uning sözini uqmaydu, emma u özi Roh bilen sir sözleydu. ³ Lékin peyghemberlik qilghuchi ademlerge ularning temir qilinishi, nesihet we teselli tépishi üçün sözleydu. ⁴ Tillar bilen sözligüchi özini temir qilidu, lékin peyghemberlik qilghuchi jamaetni temir qilidu. ⁵ Hemmenlarning tillar bilen sözlishini xalisammu, peyghemberlik qilishinglarni oshuqraq xalaymen. Tillar bilen sözligüchi jamaetning temir qilinishi üçün terjime qilmisa, uningdin peyghemberlik qilghuchi ulughraqtur.

⁶ Emdi, eyburaderler, men qéshinglarga kélip, silerge wehiyning ya meripetning ya peyghemberlikning ya telimning sözi bilen gep qilmay, tillar bilen söz qilsam, sözlerge néme menpeet yetküzettim. ⁷ Hetta awaz chiqiridighan jansiz nersiler, xahi ney, xahi tanbur bolsa, ularning ahanglirining bir-biridin perqi bolmisa, ney yaki tanburda chélin'ghinini qandaq ayrighili bolidu. ⁸ Shundaq hem bir kanay roshen awaz chiqarmisa, kim soqushqa qopidu. ⁹ Shuninggha oxshash, siler hem tilliringlar bilen uqumluq söz qilmisanglar, sözligininglarga qandaq chüshineleydu? Hawagha gep qilghandek bolisiler emesmu? ¹⁰ Dunyada shunche tola tillar bar emesmu? Ularning héchbiri awazsiz emes. ¹¹ Eger men palan tilning menisini bilmisem, söz qilghuchining aldida biganidek bolimen we söz qilghuchi méning aldında biganidek bolidu. ¹² Uning üçün siler rohiy hediylerni tépishqa gheyret qilghininglarda jamaetning temir qilinishi üçün ashqaymiz dep, tirishinglar.

¹³ Bu wejedin tillar bilen sözligüchi, sözliginimni terjime qilalisam dep, dua qilsun. ¹⁴ Chünki dua qilghinimda tillar bilen sözlisem, rohum özi dua qilidu, lékin zéhnim méwisiz qalidu. ¹⁵ Undaq bolsa, qandaq bolidu? Mana roh bilen

dua qilay, lékin hem zéhin bilen dua qilay, roh bilen shéir oquyay, lékin hem zéhin bilen oquyay. ¹⁶ Roh bilen hemdusana éytsang, amma xelqning qatarida olturghuchi éytqiningni uqmis, shükürüngge qandaq amin déyeleydu. ¹⁷ Sen yaxshi shükür éytsangmu, yene biri temir qilinalmaydu. ¹⁸ Men hemmenglardin tillar bilen toliraq söz qilghinim üçün Xudagha shükür qilimen. ¹⁹ Lékin bashqilargha telim bérey dep, jamaette tillar bilen on ming söz qilishimdin zéhnim bilen besh söz qilsam, yaxshidur.

²⁰ Ey buraderler, eqilda bala bolmay, yamanliqta bala bolunglar. Lékin eqilda kamil bolunglar. ²¹ Tewratta pütülgenki: «Yatlarning tilliri bilen we biganilerning lewliiri bilen bu qowmgha söz qilimen, emma buning hemmisi bilen méni anglimaydu» dep Xudawende éytidu.

²² Uning üçün tillar bilen sözlesh ishen'genler üçün emes, belki ishenmigenler üçün bir alamettur. Lékin peyghemberlik qilish ishenmigenler üçün emes, belki ishen'genler üçündür.

²³ Eger jamaetning hemmisi bir yerde jem bolup, hemmisi tillar bilen sözleshse, amma kishiler yaki ishenmigenler kirse: «Siler sarang bolupsiler» dep éytmamdu? ²⁴ Lékin hemmisi peyghemberlik qilghinida ishenmigenlerdin yaki amma kishilerdin biri kirse, u özi hemmisidin teptishlinip, hemmisidin höküm qilinip, ²⁵ könglining sirliri ashkara bolghanda yüz töwen yiqilip: «Heqiqeten Xuda silerning aranglardidur» dep Xudagha sejde qilatti.

Jamaet jem bolushta hemmisi edep we tertip bilen bolsun

²⁶ Ey buraderler, undaq bolsa, qandaq bolidu? Mana jem bolghininglarda herbiringlarning éytidighan sözi bar: birining hemd shéiri bar, birining telimi bar, birining wehiysi bar, birining til bilen sözlishi bar, birining terjimisi bardur. Hemmisi temir qilinish üçün bolsun. ²⁷ Eger tillar bilen sözleydighan niyitinglar bolsa, ikki yaki eng köp bolghanda üç kishi birdin-birdin söz qilsun we biri terjime qilsun. ²⁸ Emma terjime qilghuchi bolmisa, tillar bilen sözligüchi jamaette shük turup, xas özi üçün we Xuda üçün söz qilsun.

²⁹ Peyghemberlik qilghuchilar bolsa ikki yaki üchi söz qilsun we qalghanlar éytqinini teptish qilsun. ³⁰ Lékin olturghanlarning birige bir ilham bérilse, söz qilip turghuchi sözini toxtatsun. ³¹ Hemmenglar telim élip, teselli tapmiqinglar üçün herbiringlar nöwet bilen peyghemberlik qilghili purset tapqaysiler. ³² Peyghemberlerning rohliri peyghemberlerge itaet qilidu. ³³ Chünki Xuda tertipsizlikning Tengrisi emes, belki amanliqning Tengrisidur.

³⁴ Muqeddeslerning hemme jamaetliridikidek xotunliringlar jamaetlerde shük tursun. Söz qilghili ulargha ijazet yoqtur, belki Tewrat qanuni buyrughandek itaet qilsun. ³⁵ Lékin ular bir nersini ögen'gili xalisa, öyliride erliridin sorisun. Chünki

xotunning jamaette söz qilishi eyibtur. ³⁶ Xudaning sözi silerdin chiqtimu? Yaki yalghuz silerge keldimu? ³⁷ Bir kishi özini peyghember yaki rohaniy sanisa, silerge yazghinimning özi Xudawendinging buyruqi ikenlikini bilsun. ³⁸ Birkim buni bilgini unimisa, öz-özige bolsun.

³⁹ Uning üçhün, ey buraderlirim, peyghemberlik qilishqa gheyret qilinglar we tillar bilen söz qilishni tosmanglar. ⁴⁰ Emma her ish edep we nizam bilen bolsun.

Eysa Mesihning tirilishi

15¹ Ey buraderler, men silerge yetküzgen Injilni yadinglarga keltürimen. Uning özini qobul qilib, uningda ching turuwatisiler. ² Men silerge jakarlighan sözni saqlisanglar, u Injilning wasitisi bilen nijat tapisiler. Derweqe bihude ishenmigen bolsanglar, shundaq bolidu. ³ Men özüm qobul qilib, silerge tapshurghinimning birnechchisi shuki, muqeddes yazmilargha muwapiq Mesih gunahlimiz üçhün ölüp, ⁴ depne qilinip, muqeddes yazmilargha muwapiq üçinchi künide tirilip qopup, ⁵ Kifasqa we andin on ikkilerge köründi. ⁶ Andin u besh yüzdin ziyadirek buraderlerge bir waqitta köründi. Bularning tolisi bu waqitqichilik hayat iken, lékin bezisi ölümde uxlap ketken. ⁷ Andin kéyin u Yaquqbqa we kéyin rosullarning hemmisige köründi.

⁸ we hemmisidin kéyin u men toluqsiz tughulghan'gha hem köründi. ⁹ Chünki men rosullarning hemmidin töwinidurmen, derweqe Xudaning jamaitini qoghlighinim üçhün rosul dep atalghili layiq emesmen. ¹⁰ Lékin hernéme bolsam, Xudaning méhir-shepqiti bilen boldum we manga ata qilin'ghan méhir-shepqiti bikar bolmide, belki men ularning hemmisidin oshuqraq ish qildim. Lékin men özüm emes, belki men bilen bolghan Xudaning méhir-shepqiti shuni qildi. ¹¹ Mana, xahi men bolsam, xahi ular bolsa, shundaq wez éytimiz we buning bilen siler iman'gha keltürülgendursiler.

Ölgen mesihlarning tirilishi

¹² Emdi: «Mesih ölükler arisidin qopurulghandur» dep wez éytlsa, silerdin beziliri: «Ölükler arisidin qopurulushi yoqtur» dep qandaq éyталaydu? ¹³ Eger ölgenlarning tirilip qopushi bolmisa, Mesih hem tirilip qopmighan. ¹⁴ Lékin Mesih tirilip qopmighan bolsa, bizning wezimiz bikar we silerning imaninglar hem bikardur ¹⁵ we bizler hem Xudaning yalghan guwahliri bolup qalimiz. Chünki Xuda toghrisida: «Mesihni tirildürüp qopurdi» dep guwahliq berduq. Emma ölgenler tirilip qopurulmisa, u uni hem tirildürüp qopurmighan. ¹⁶ Chünki eger ölgenler tirilip qopurulmisa, Mesih hem tirilip qopurulmighan. ¹⁷ Eger Mesih

tirilip qopmighan bolsa, imaninglar bikardur we téxi gunahliringlardidursiler. ¹⁸ Undaq bolsa, Mesihning imani bilen ölümde uxlap ketkenler halak bolatti. ¹⁹ Eger yalghuz bu ömrimizde Mesihke ümidimizni baghlighan bolsaq, hemme ademlerdin bichare bolattiq.

²⁰ Lékin emdi Mesih ölümde uxlap ketkenlarning arisida hayatning tunjisi bolup, ölüklér arisidin qopurulghan. ²¹ Bir ademning wasitisi bilen ölüm kelgende, ölgenlarning tirilip qopushi hem bir ademning wasitisi bilen bolidu. ²² Chünki Ademde hemmisi ölgende, hemmisi Mesihte tirildürüliu. ²³ Lékin herbiri öz ornida, awwal Mesih özi, andin Mesihning kélishide öziningkiler tirildürüliu. ²⁴ Andin kéyin her ishning axiri bolidu. U waqit u her seltenetni we her hökümetni we her qudretni bikar qilip, padishahliqni Xuda Atigha tapshuridu.

²⁵ Chünki u hemme düshmenlerni öz putlirining tégige qoyghuchilik padishahliq qilmiqi kérektur. ²⁶ Yoqitilidighan hemmidin axirqi düshmen ölümdur. ²⁷ Chünki barchisini Mesihning putlirining tégige qoyghan. Lékin hemmisi uninggha boyun sundi déyilgende, uninggha, hemmisini boyun sundurghuchidin bashqa, hemmisining uninggha boyun sun'ghini melum bolidu. ²⁸ Lékin hemmisi uninggha boyun sun'ghanda, Xuda hemmilerde hemmisi bolghay dep, Oghulgha hemmisini boyun sundurghan Xudagha Oghul özi hem qaraqliq bolidu.

²⁹ Eger ölgenler peqet tirilip qopmisa, némishqa beziler ölgenler üçün chömüldürüliu? Undaq bolmisa, ölgenler üçün chömüldürülgenglarning ishi qandaq bolidu? ³⁰ Biz bolsaq némishqa her waqit özimizni xeterge tashlaymiz? ³¹ Ey buraderler, Xudawendimiz Mesih Eysada silerdin pexirlinishim rast bolghandek, derweqe her kün ölimen. ³² Eger men insan teriqiside Efesusta wehshiy haywanlar bilen chélishqan bolsam, chélishqinim manga néme payda yetküzetti? Eger ölgenler tirilip qopurulmisa, yep-icheyli, chünki ete ölimiz. ³³ Éziqip ketmenglar. Yaman muamile yaxshi exlaqni buzidu. ³⁴ Oyghinip bidar bolup, gunah qilmanglar. Beziliringlar Xudani tonumaydu. Uyatinglarni keltürmek üçün buni éytimen.

Zéminiy bedenler we samawiy bedenler

³⁵ Birkim: «Ölgenler qandaq tirilip qopurulidu? Yaki ular qandaq beden bilen kélidu?» dep sorarmikin. ³⁶ Ey eqilsiz, sen térighan nerse özi ölmise, tirilmeydu ³⁷ we sen bir néme térisang, ünüp chiqidighan giyahning özini térimay, bughdayning yaki bashqa danning yalingach bir uruqini térisen. ³⁸ Lékin Xuda özi xalighandek uninggha bir ten bérip, her xil uruqqa öz xas ténini béridu. ³⁹ Hemme ten bir xil emes, belki ademning téni bashqa we baqqan haywanlarning

téni bashqa we ucharqanatlarining téni bashqa we béliqlarningki hem bashqa bolidu. ⁴⁰ Samawi bedenler bar we zémینیy bedenler bardur. Lékin samawi bedenlarning shan-sheripi bashqa we zémینیy bedenlarning shan-sheripi bashqa bolidu. ⁴¹ Aptapning shan-sheripi bashqa we ayning shan-sheripi bashqa we yultuzlarning shan-sheripi bashqa bolidu. Chünki bir yultuzdin yene bir yultuz shan-sherepte éshidu. ⁴² Ölgenlarning tirilip qopurulushi hem shundaq bolidu. Chirimeklkte térilidu, chirimeksizlikte tirilip qopurulidu.

⁴³ Uyatliq ichide térilidu, shan-sherepte tirilip qopurulidu. Ajizliqta térilidu quwwette tirilip qopurulidu. ⁴⁴ Munda jismaniyy beden térilidu, anda rohiy beden tirilip qopurulidu. Jismaniyy beden bardur we rohiy beden bardur. ⁴⁵ Shundaq hem pütülgenki: «Awwalqi insan, yeni Adem tirik bir jan boldi», emma axirqi Adem tirildüridighan bir roh boldi. ⁴⁶ Lékin awwal bolghini rohiy emes, belki jismaniyy. Andin kéyin rohiy bolghini kélidu. ⁴⁷ Awwalqi insan yerdin bolup zémینیydir. Ikkinchi insan asmandindir. ⁴⁸ Zémینیy bolghini qandaq bolsa, zémینیyler hem shundaqtur. Samawi bolghini qandaq bolsa, samawilar hem shundaqtur. ⁴⁹ Zémینیy bolghinining süritini kiyginimizdek samawi bolghinining süritini hem kiygeyimiz.

⁵⁰ Ey buraderler, buni éytimenki, jisim we qan Xudaning padishahliqini miras alalmaydu we chirimeklik chirimeksizlikni miras alalmaydu. ⁵¹ Mana silerge bir sir éytimenki, biz hemmimiz ölümde uxlap ketmeymiz, lékin hemmimiz özgertilimiz. ⁵² Shu ish bir demde, bir köz yumup achquchilikta axirqi kanay chélin'ghinida bolidu. Chünki kanay chélinidu we ölgenler chirimeksizlikke tirilip qopurulidu we bizler özgertilimiz. ⁵³ Chünki bu chirimeklikning chirimeksizlikni kiymiki kérektur we bu ölümlükning ölümsizlikni kiymiki kérektur.

⁵⁴ Lékin bu chirimeklik chirimeksizlikni kiyip, bu ölümlük ölümsizlikni kiygende: «Ölüm özi ghalibiyet teripidin yutulup ketti» dep pütülgen söz beja keltürüldü.

⁵⁵ Ey ölüm, séning ghalibeng qéni? Ey ölüm, séning neshtiring qéni?

⁵⁶ Ölümning nestiri gunah we gunahning küchi Tewrat qanunidur. ⁵⁷ Lékin Xudawendimiz Eysa Mesihning wasitisi bilen bizge ghalibini bergüchi Xudagha shükür bolsun.

⁵⁸ Uning üçhün, ey amraq buraderlirim, ishinglarning Xudawendide bikar bolmighinini bilip, ching turup, tewrenmes bolup hemishe Xudawendining ishida éshinglar.

Yerusalimdiki mesihylerge iane bérish toghrisida

16¹ Emma muqeddeslerge yighidighan iane toghrisida bolsa, men Galatiyadiki jamaetlerge buyrughandek siler hem shundaq qilinglar. ² Kélishimde yighishni bashlimay, herbiringlar heptining awwalqi küni öz öyide qolidin kelginiche bir nerse élip qoysun. ³ Kelginimde özünglar munasip körüp teyinligen kishilerdin ianenglarni Yérusalémgha élip barghili xet bilen ewetey. ⁴ Lékin méning hem bérishim munasip kelse, ular men bilen bille barsun.

Axirqi söz we salamlar

⁵ Makédoniyedin ötüp ketkenden kéyin silerning qéshinglarga kélimen, chünki Makédoniyedin ötmehimen. ⁶ Lékin silerning qéshinglarda bir waqitqiche toxtap qélip, qishni ötküzermenmikin. Andin ne yerge barsam, siler méni yolgha sélip, uzitip qoyghaysiler. ⁷ Chünki emdi yalghuz ötüşümde siler bilen körüshkili xalimaymen, lékin Xudawende ijazet berse, aranglarda bir waqitqiche turay dep, ümid qilimen. ⁸ Emma Orma héytighiche Efesusta qalimen. ⁹ Chünki ish qilishqa manga chong bir ishik échildi. Emma tola qarshi turghuchilar bardur.

¹⁰ Timotéus aldinglarga kelse, aranglarda qorqmay turalishidin xewer élinglar, chünki u mendek Xudawendining ishini qilip turidu. ¹¹ Héchkim uni tehqir qilmisun, belki uni amanliq bilen méning aldingha ewetinglar. Chünki uning buraderler bilen bille kélishini saqlap turimen.

¹² Emma burader Apollos bolsa özi buraderler bilen bille qéshinglarga barghili uninggha tola yalwurdim. Hazir aldinglarga barghili xalimidi, lékin munasip purset tapqanda baridu.

¹³ Bidar bolup, imanda ching turunglar. Erdek turup, küchlük bolunglar.

¹⁴ Her ishinglar méhir-muhebbet bilen qilinsun. ¹⁵ Ey buraderler, Axayening tunji hosuli bolup, özini muqeddeslerning xizmitige tutqan Istifanasning öy xelqini bilisiler. ¹⁶ Silerge yalwurimenki, shundaqlargha we ulargha hemkarliq qilip ishlisip turghanlarning herbirige boyun sun'ghaysiler.

¹⁷ Istifanas we Fortunatus we Axaykus kelgini üçün xushturmen. Chünki ular siler tereptin kem bolghanlirini toluqlap berdi. ¹⁸ Ular méning rohumni we silerningkini söyündürdi. Uning üçün shundaqlarni ewzel bilinglar. ¹⁹ Asiya yurtidiki jamaetler silerge salam éytidu. Akwila we Priskilla öz öyidiki jamaet bilen Xudawendide silerge tola salam éytidu. ²⁰ Buraderlerning hemmisi silerge salam éytidu. Muqeddes söyüsh bilen bir-biringlarga salam qilinglar. ²¹ Men

Pawlus öz qolum bilan salimimni yazdim.

²² Bir kishi Xudawendini dost tutmisa, melun bolsun. Maranata. ²³ Xudawende Eysaning méhir-shepqiti siler bilen bolsun. ²⁴ Méning muhebbitim Mesih Eysada hemmenglar bilen bolsun. Amin.